

Seminář 8

prodejní činnost

**SILESIAN
UNIVERSITY**

SCHOOL OF BUSINESS
ADMINISTRATION IN KARVINA

Ekonomika podniku

Marian Pryszcz

4.4 Prodejní činnost podniku

Odbyt je poslední, ovšem neméně důležitou základní funkcí podniku. Jeho úkolem je dovedení výrobku (služby) k zákazníkovi (spotřebiteli). Jedině tímto postupem mohou být naplněny cíle podnikání (jak primární cíl, tak sekundární cíle zájmových skupin).

Příklad 1 (spolu)

Podnik má na příští rok 2025 zajištěný odbyt na tuzemském trhu ve výši Kč 100 000 000,-. Zahraniční odběratelé mají zájem o výrobky za Kč 36 000 000,-. Podnik plánuje k 31.12. 2024 zásoby hotových výrobků na skladě za Kč 60 000 000,- a má zájem si držet konečnou zásobu příštího roku ve výši Kč 40 000 000,-. Plánovaná výroba na příští rok je Kč 145 000 000,--.

- Sestavte bilanci prodeje a zjistěte plánovaný objem prodeje ve vlastní prodejně.

Příklad 1 (spolu)

Podnik má na příští rok 2025 zajištěný odbyt na tuzemském trhu ve výši Kč 100 000 000,-. Zahraniční odběratelé mají zájem o výrobky za Kč 36 000 000,-. Podnik plánuje k 31.12. 2024 zásoby hotových výrobků na skladě za Kč 60 000 000,- a má zájem si držet konečnou zásobu příštího roku ve výši Kč 40 000 000,-. Plánovaná výroba na příští rok je Kč 145 000 000,-.

- Sestavte bilanci prodeje a zjistěte plánovaný objem prodeje ve vlastní prodejně.

Pořeba prodeje		Zdroje prodeje	
tuzemský trh	100 000 000	sklad k 31.12	60 000 000
Zahraniční trh	36 000 000	plánována výroba	145 000 000
Prodej na prod.	???		
konečná zásoba	40 000 000		

plán prodeje formou bilance

potřeby prodeje (co bychom prodali)	zdroje prodeje (co vyrobíme, co nakoupíme hotové)
---	--

potřeby prodeje = zdroje prodeje

$$\text{Prodej na prod.} = 60\,000\,000 + 145\,000\,000 - 100\,000\,000 - 36\,000\,000 - 40\,000\,000$$

$$\text{Prodej na prod.} = 29\,000\,000$$

Příklad 2 (sami už jsme počítali)

Podnik udržuje na skladě hotových výrobků pojistnou zásobu na 12 dní, na přepravu k expedici potřebuje 2 dny, kompletace výrobku trvá 1 den. Průměrné denní odvádění z výroby na sklad je 250 ks. Odbytový cyklus k zákazníkovi je 14 dní. Stanovte normu zásob hotových výrobků na skladě v kusech a normativ v Kč, když víte, že výrobní náklady jsou 452 Kč/ks.

(Norma zásob hotových výrobků se stanoví obdobně jako norma zásob materiálu)

(technická zásoba je tvořena dny které potřebuje na kompletaci a výrobu)

ČASOVÁ NORMA ZÁSOB

Časová norma zásob CNZ je udávána ve dnech a vyjadřuje dobu, kterou je v průměru držena zásoba schopna z hlediska spotřeby pokrýt¹⁷. Je dána vztahem:

$$CNZ = \frac{t_d}{2} + t_i + t_p \quad (6)$$

kde

- t_d ... délka dodávkového cyklu materiálu [dny],
- t_i ... doba, po kterou je držena technická zásoba materiálu [dny],
- t_p ... doba, kterou pokryje pojistná zásoba materiálu [dny].

NORMA ZÁSOB

Tato norma udává průměrný stav zásob v naturálních jednotkách. Je dána vztahem:

$$NZ = CNZ \cdot s \quad (7)$$

kde

- CNZ ... časová norma zásob [dny],
- s ... denní spotřeba [ks, l, kg, ...].

NORMATIV ZÁSOB

Normativ udává průměrný stav zásob ve finančních jednotkách. Je tedy dán vztahem:

$$NoZ = NZ \cdot p \quad (8)$$

kde

- NZ ... norma zásob [ks, l, kg, ...],
- p ... cena za jednotku zásob [Kč].

Příklad 2 (sami už jsme počítali)

Podnik udržuje na skladě hotových výrobků pojistnou zásobu na 12 dní, na přepravu k expedici potřebuje 2 dny, kompletace výrobku trvá 1 den. Průměrné denní odvádění z výroby na sklad je 250 ks. Odbytový cyklus k zákazníkovi je 14 dní. Stanovte **normu zásob** hotových výrobků na skladě v kusech a normativ v Kč, když víte, že výrobní náklady jsou 452 Kč/ks.

$$t_d = 14$$

$$t_t = 2+1 \text{ (technická zásoba je tvořena dny které potřebuje na kompletaci a výrobu)}$$

$$t_p = 12$$

$$CNZ = 14/2 + 3 + 12$$

$$CNZ = 22 \text{ dní}$$

ČASOVÁ NORMA ZÁSOb

Časová norma zásob CNZ je udávána ve dnech a vyjadřuje dobu, kterou je v průměru držena zásoba schopna z hlediska spotřeby pokrýt¹⁷. Je dána vztahem:

$$CNZ = \frac{t_d}{2} + t_t + t_p \quad (6)$$

kde

- t_d ... délka dodávkového cyklu materiálu [dny],
- t_t ... doba, po kterou je držena technická zásoba materiálu [dny],
- t_p ... doba, kterou pokryje pojistná zásoba materiálu [dny].

Příklad 2 (sami už jsme počítali)

Podnik udržuje na skladě hotových výrobků pojistnou zásobu na 12 dní, na přepravu k expedici potřebuje 2 dny, kompletace výrobku trvá 1 den. Průměrné denní odvádění z výroby na sklad je 250 ks. Odbytový cyklus k zákazníkovi je 14 dní. Stanovte **normu zásob** hotových výrobků na skladě v kusech a normativ v Kč, když víte, že výrobní náklady jsou 452 Kč/ks.

$$CNZ = 22 \text{ dní}$$

$$NZ = 22 * 250$$

$$NZ = 5\,500 \text{ ks}$$

NORMA ZÁSOB

Tato norma udává průměrný stav zásob v naturálních jednotkách. Je dána vztahem:

$$NZ = CNZ \cdot s \quad (7)$$

kde

CNZ ... časová norma zásob [dny],

s ... denní spotřeba [ks, l, kg, ...].

Příklad 2 (sami už jsme počítali)

Podnik udržuje na skladě hotových výrobků pojistnou zásobu na 12 dní, na přepravu k expedici potřebuje 2 dny, kompletace výrobku trvá 1 den. Průměrné denní odvádění z výroby na sklad je 250 ks. Odbytový cyklus k zákazníkovi je 14 dní. Stanovte normu zásob hotových výrobků na skladě v kusech a **normativ v Kč**, když víte, že výrobní náklady jsou 452 Kč/ks.

$$NZ = 5\,500 \text{ ks}$$

$$NoZ = 5\,500 * 452$$

$$NoZ = 2\,486\,000 \text{ Kč}$$

NORMATIV ZÁSOB

Normativ udává průměrný stav zásob ve finančních jednotkách. Je tedy dán vztahem:

$$NoZ = NZ \cdot p \quad (8)$$

kde

NZ ... norma zásob [ks, l, kg, ...],

p ... cena za jednotku zásob [Kč].

Příklad 3 (spolu)

V podniku služeb jsou nabízeny tři typy věrnostních karet – sport+ (A), relax+ (B) a wellness (C), kde pak získáváte výhody na bezplatné čerpání služeb podniku. Fixní náklady provozu jsou společné všem službám. Jejich výše je stanovena rozpočtem činí 5 900 000 Kč/rok. Spotřeba energie podniku je taktéž společná všem službám, průměrná cena 1KWh byla ve sledovaném období se započítáním všech plateb dodavateli spočítána na 6,01 Kč. Základní údaje o provozu služby jsou níže:

Služba	[jedm.]	A	B	C
Počet vydaných karet	Počet za rok	12 000	18 000	6 000
Tržby za vstup bez věrnostních karet	Kč/rok	1 200 000	1 600 000	800 000
Poplatek za nákup věrnostní karty	Kč/karta	330	240	200
Výrobní náklady k jednotlivým kartám	Kč/karta	26	28	30
Spotřeba energie provozu podniku	KWh/rok	50 000		

1. S využitím znalostí o nákladech zjistěte aktuální výsledek hospodaření podniku.

Tržby: $T = (12\,000 * 330) + (18\,000 * 240) + (6\,000 * 200) + 1\,200\,000 + 1\,600\,000 + 800\,000$

$T = 13\,080\,000 \text{ Kč}$

Náklady $N = 5\,900\,000 + (26 * 12\,000) + (28 * 18\,000) + (30 * 6\,000) + (50\,000 * 6,01)$

$N = 7\,196\,500 \text{ Kč}$

$HV = T - N = 13\,080\,000 - 7\,196\,500 = 5\,883\,500 \text{ Kč (zisk)}$

Příklad 3 (sami)

V podniku služeb jsou nabízeny tři typy věrnostních karet – sport+ (A), relax+ (B) a wellness (C), kde pak získáváte výhody na bezplatné čerpání služeb podniku. Fixní náklady provozu jsou společné všem službám. Jejich výše je stanovena rozpočtem činí 5 900 000 Kč/rok. Spotřeba energie podniku je taktéž společná všem službám, průměrná cena 1KWh byla ve sledovaném období se započítáním všech plateb dodavateli spočítána na 6,01 Kč. Základní údaje o provozu služby jsou níže:

2. Podnik se rozhodl marketingově podpořit produkt wellness+ (C). Zatímco o tuto službu zájem vzrostl, tak o službu relax + zájem poklesl. Tržby za službu sport+ (A) zůstaly nezměněny. Předpokládejme, že změna počtu prodaných permanentek neměla vliv na spotřebu energie, ale průměrná cena energií vzrostla na 8,25 Kč/KWh. Poplatek za nákup věrnostní karty vzrostl vzhledem k vyšším nákladům. Fixní náklady se díky marketingovým aktivitám zvýšily na 6 500 000 Kč/rok. Jakého výsledku hospodaření by dosáhl? Bylo toto rozhodnutí přínosné?

Služba	[jedn.]	A	B	C
Počet vydaných karet	Počet za rok	12 000	16 000	10 000
Tržby za vstup bez věrnostních karet	Kč/rok	1 100 000	1 200 000	1 000 000
Poplatek za nákup věrnostní karty	Kč/karta	350	280	230
Výrobní náklady k jednotlivým kartám	Kč/karta	28	30	32
Spotřeba energie provozu podniku	KWh/rok	50 000		

Příklad 3 (sami)

2. Podnik se rozhodl marketingově podpořit produkt wellness+ (C). Zatímco o tuto službu zájem vzrostl, tak o službu relax + zájem poklesl. Tržby za službu sport+ (A) zůstaly nezměněny. Předpokládejme, že změna počtu prodaných permanentek neměla vliv na spotřebu energie, ale průměrná cena energií vzrostla na 8,25 Kč/KWh. Poplatek za nákup věrnostní karty vzrostl vzhledem k vyšším nákladům. Fixní náklady se díky marketingovým aktivitám zvýšily na 6 500 000 Kč/rok. Jakého výsledku hospodaření by dosáhl? Bylo toto rozhodnutí přínosné?

Služba	[jedm.]	A	B	C
Počet vydaných karet	Počet za rok	12 000	16 000	10 000
Tržby za vstup bez věrnostních karet	Kč/rok	1 100 000	1 200 000	1 000 000
Poplatek za nákup věrnostní karty	Kč/karta	350	280	230
Výrobní náklady k jednotlivým kartám	Kč/karta	28	30	32
Spotřeba energie provozu podniku	KWh/rok	50 000		

$$T = (12\,000 * 350) + (16\,000 * 280) + (10\,000 * 230) + 1\,100\,000 + 1\,200\,000 + 1\,000\,000$$

$$T = 14\,280\,000 \text{ Kč}$$

$$N = 6\,500\,000 + (12\,000 * 28) + (16\,000 * 30) + (10\,000 * 32) + (50\,000 * 8,25)$$

$$N = 8\,048\,500 \text{ Kč}$$

$$HV = 14\,280\,000 - 8\,048\,500 = 6\,231\,500 \text{ Kč}$$

Příklad 4 (sami)

Podnik na výrobu irské whiskey Peaky Blinder má na příští rok zajištěný odbyt na tuzemském trhu ve výši 60 000 ks. Zahraniční odběratelé mají zájem o 25 000 ks výrobků. Podnik plánuje k 1.1. příštího roku zásoby ve výši 10 000 ks a má zájem si držet konečnou zásobu příštího roku ve výši 8 000 ks. Jaká je plánovaná výroba pro zajištění požadovaného odbytu?

plán prodeje formou bilance

potřeby prodeje

(co bychom prodali)

zdroje prodeje

(co vyrobíme,
co nakoupíme hotové)

potřeby prodeje = zdroje prodeje

Příklad 4 (sami)

Podnik na výrobu irské whiskey Peaky Blinder má na příští rok zajištěný odbyt na tuzemském trhu ve výši 60 000 ks. Zahraniční odběratelé mají zájem o 25 000 ks výrobků. Podnik plánuje k 1.1. příštího roku zásoby ve výši 10 000 ks a má zájem si držet konečnou zásobu příštího roku ve výši 8 000 ks. Jaká je plánovaná výroba pro zajištění požadovaného odbytu?

plán prodeje formou bilance

potřeby prodeje

(co bychom prodali)

zdroje prodeje

(co vyrobíme,
co nakoupíme hotové)

potřeby prodeje = zdroje prodeje

$$\text{Výroba} = 60000 + 25000 + 8000 - 10000$$

$$\text{Výroba} = 83\ 000 \text{ ks}$$

Příklad 5 (sami spočítejte 3 varianty diskuzi uděláme spolu)

Podnik na výrobu irské whiskey Peaky Blinder hledá další možnosti distribuce. Roční nákladová funkce je $N = 300Q + 2\,950\,000$.

- Jednou z možností je prodávat svou celkovou produkci 72 000 ks pouze velkoobchodu s přímým odběrem v podniku za cenu 405,- Kč/ks.
- Druhou možností je využití odběru pouze pro maloobchod. Svou celkovou produkci by tak mohl prodávat maloobchodníkům za cenu 427,50 Kč/ks . V tom případě by ale musel nést ještě navíc přepravní náklady v částce 33,- Kč/ks a náklady spojené s činností dvou obchodních cestujících (+ automobil) v celkové výši 500 000,- Kč/rok.
- Třetí možností je kombinace předchozího, kdy by 60 % lahví prodal ve velkoobchodě a 40 % lahví v maloobchodě. U maloobchodu by zůstaly přepravní náklady ve výši 33,- Kč/ks a 40% nákladů obchodních cestujících.

Kterou odbytovou cestu by měl podnik zvolit? Bude toto rozložení distribuce výhodné?

Příklad 5 (sami spočítejte 3 varianty diskuzi uděláme spolu)

Podnik na výrobu irské whiskey Peaky Blinder hledá další možnosti distribuce. Roční nákladová funkce je $N = 300Q + 2\,950\,000$.

- Jednou z možností je prodávat svou celkovou produkci 72 000 ks pouze velkoobchodu s přímým odběrem v podniku za cenu 405,- Kč/ks.

$$N = (300 * 72\,000) + 2\,950\,000$$

$$N = 24\,550\,000 \text{ Kč}$$

$$T = 72\,000 * 405$$

$$T = 29\,160\,000 \text{ Kč}$$

$$HV = 29\,160\,000 - 24\,550\,000$$

$$HV = 4\,610\,000 \text{ Kč}$$

Příklad 5 (sami spočítejte 3 varianty diskuzi uděláme spolu)

Podnik na výrobu irské whiskey Peaky Blinder hledá další možnosti distribuce. Roční nákladová funkce je $N = 300Q + 2\,950\,000$.

- Druhou možností je využití odběru pouze pro maloobchod. Svou celkovou produkci by tak mohl prodávat maloobchodníkům za cenu 427,50 Kč/ks . V tom případě by ale musel nést ještě navíc přepravní náklady v částce 33,- Kč/ks a náklady spojené s činností dvou obchodních cestujících (+ automobil) v celkové výši 500 000,- Kč/rok.

$$N = (300 * 72\,000) + (33 * 72\,000) + 2\,950\,000 + 500\,000$$

$$N = 27\,426\,000\text{Kč}$$

$$T = 72\,000 * 427,5$$

$$T = 30\,780\,000\text{Kč}$$

$$HV = 30\,780\,000 - 27\,426\,000$$

$$HV = 3\,354\,000\text{Kč}$$

Příklad 5 (sami spočítejte 3 varianty diskuzi uděláme spolu)

Podnik na výrobu irské whiskey Peaky Blinder hledá další možnosti distribuce. Roční nákladová funkce je $N = 300Q + 2\,950\,000$.

- Třetí možností je kombinace předchozího, kdy by 60 % lahví prodal ve velkoobchodě a 40 % lahví v maloobchodě. U maloobchodu by zůstaly přepravní náklady ve výši 33,- Kč/ks a 40% nákladů obchodních cestujících.

$$N = (300 * 72\,000) + (33 * 72\,000 * 0,4) + 2\,950\,000 + (500\,000 * 0,4)$$

$$N = 25\,700\,400 \text{Kč}$$

$$T = (72\,000 * 427,5 * 0,4) + (72\,000 * 405 * 0,6)$$

$$T = 29\,808\,000 \text{Kč}$$

$$HV = 29\,808\,000 - 25\,700\,400$$

$$HV = 4\,107\,600 \text{Kč}$$

Příklad 5 (sami spočítejte 3 varianty diskuzi uděláme spolu)

Podnik na výrobu irské whiskey Peaky Blinder hledá další možnosti distribuce. Roční nákladová funkce je $N = 300Q + 2\,950\,000$.

Kterou odbytovou cestu by měl podnik zvolit? Bude toto rozložení distribuce výhodné?

	zisk
velkoobchod	4 610 000Kč
maloobchod	3 354 000Kč
mix	4 107 600Kč

Jaké jsou rizika?